

روان‌شناسی کاربردی (۱)

ابوالحسن حقانی

انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
قدس سره

۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱۳	.....	مقدمه معاونت پژوهش
۱۷	.....	مقدمه مؤلف

فصل اول: آشنایی با روان‌شناسی

۲۱	.....	مقدمه
۲۲	.....	تاریخچه
۲۴	.....	تعریف و موضوع
۲۶	.....	اهداف
۲۷	.....	فایده‌های روان‌شناسی
۲۸	.....	رویکردهای روان‌شناختی
۲۸	.....	۱. رویکرد روان‌تحلیلی (۱۸۹۰)
۲۹	.....	۲. رویکرد رفتارگرایی (۱۹۱۲)
۳۰	.....	۳. رویکرد شناختی (۱۹۵۰)
۳۱	.....	۴. رویکرد انسان‌گرایی (۱۹۵۰)
۳۲	.....	۵. رویکرد زیست‌شناختی
۳۳	.....	روش‌های پژوهش در روان‌شناسی
۳۵	.....	۱. روش آزمایش
۳۶	.....	۲. روش مشاهده
۳۷	.....	۳. روش زمینه‌یابی
۳۷	.....	۴. روش موردپژوهی
۳۷	.....	۵. روش شرح‌حال‌نگاری
۳۸	.....	۶. روش آزمون‌ها
۳۸	.....	۷. روش هم‌بستگی

۶ روان‌شناسی کاربردی (۱).....

۴۰ حوزه‌های تخصصی.....

۴۰ ۱. روان‌شناسی بالینی.....

۴۰ ۲. روان‌شناسی مشاوره.....

۴۱ ۳. روان‌شناسی تربیتی - پرورشی.....

۴۱ ۴. روان‌شناسی فیزیولوژیک.....

۴۱ ۵. روان‌شناسی صنعتی - سازمانی.....

۴۱ ۶. روان‌شناسی شخصیت.....

۴۲ ۷. روان‌شناسی رشد.....

۴۲ ۸. روان‌شناسی اجتماعی.....

۴۳ ۹. روان‌شناسی کاربردی.....

۴۳ ارتباط روان‌شناسی با دیگر علوم.....

۴۴ ۱. روان‌شناسی و علوم تربیتی.....

۴۴ ۲. روان‌شناسی و فیزیولوژی.....

۴۴ ۳. روان‌شناسی و فلسفه.....

۴۵ ۴. روان‌شناسی و جامعه‌شناسی.....

۴۵ ۵. روان‌شناسی و روان‌پزشکی.....

۴۶ خلاصه درس.....

۴۸ خودآزمایی.....

۴۹ معرفی منابع.....

فصل دوم: پایه‌های زیستی - عصبی رفتار

۵۵ مقدمه.....

۵۶ دستگاه عصبی.....

۵۸ دستگاه عصبی مرکزی.....

۶۲ دستگاه عصبی پیرامونی.....

۶۴ دستگاه غدد درون‌ریز.....

۶۴ غده هیپوفیز.....

۶۵ غده هیپوتالاموس.....

۶۵ غده تیروئید.....

۶۶	غده فوق کلیوی
۶۸	لوزالمعده
۶۸	غده جنسی
۷۰	ارتباط نفس و بدن
۷۵	خلاصه درس
۷۷	خودآزمایی
۷۸	معرفی منابع

فصل سوم: رشد (۱)

۸۳	مقدمه
۸۳	تعریف رشد
۸۵	اصول رشد
۸۶	۱. الگوی معین و پیش‌بینی‌پذیر
۸۸	۲. مرحله‌ای یا پیوسته
۸۹	۳. تفاوت‌های فردی
۹۰	۴. منحنی طبیعی روند رشد
۹۱	۵. وجود مقاطع تعادل و عدم تعادل
۹۳	عوامل مؤثر در رشد
۹۳	۱. پایه‌های زیستی
۱۰۰	۲. محیط
۱۰۹	۳. اراده
۱۱۱	خلاصه درس
۱۱۴	خودآزمایی

فصل چهارم: رشد (۲)

۱۱۷	ابعاد رشد
۱۱۷	۱. رشد جسمی
۱۲۴	۲. رشد اجتماعی
۱۲۸	۳. رشد شناختی
۱۳۵	۴. رشد اخلاقی

۱۴۱	خلاصه درس	۸ روان‌شناسی کاربردی (۱)
۱۴۲	خودآزمایی	
۱۴۳	معرفی منابع	

فصل پنجم: یادگیری و حافظه

۱۵۱	یادگیری	
۱۵۱	مقدمه	
۱۵۱	اهمیت یادگیری	
۱۵۲	ماهیت یادگیری	
۱۵۳	نظریه‌های یادگیری	
۱۷۸	یادگیری و وحی	
۱۷۹	حافظه	
۱۷۹	تعریف حافظه	
۱۸۰	اهمیت حافظه	
۱۸۱	مراحل حافظه	
۱۸۳	انواع حافظه	
۱۸۶	تقویت حافظه	
۱۸۹	فراموشی	
۱۹۲	خلاصه درس	
۱۹۴	خودآزمایی	
۱۹۶	معرفی منابع	

فصل ششم: انگیزش و هیجان

۲۰۱	مقدمه	
۲۰۱	تعریف انگیزش	
۲۰۳	نظریه‌های انگیزش	
۲۰۳	۱. نظریه‌های زیستی	
۲۰۶	۲. نظریه‌های روانی - اجتماعی	
۲۱۰	انواع انگیزه‌ها	
۲۱۰	۱. انگیزه‌های طبیعی	

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل ازین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیهم السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشواری‌تر است.